

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2930
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 222
Ημερομ. Κατάθεσης: 6/2/2026

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Προς τους Υπουργούς:

- Εσωτερικών
- Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
- Ανάπτυξης
- Τουρισμού

Θέμα: «Πότε επιτέλους θα αποκατασταθεί η νομιμότητα σχετικά με τις αυθαίρετες αλλαγές χρήσης που πραγματοποιεί η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στο Επικούρειο Πολιτιστικό Κέντρο Σάμου, κατά παράβαση των όρων της κοινοτικής του χρηματοδότησης;»

Με προηγούμενη κοινοβουλευτική ερώτηση 11 Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ (αρ. 3832/10.03.2025), είχαμε απευθυνθεί σε συναρμόδιους υπουργούς σχετικά με τη δυσώδη υπόθεση που αφορά αυθαίρετες πράξεις της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, η οποία αρνείται συστηματικά να λειτουργήσει το Επικούρειο Πολιτιστικό Κέντρο Σάμου για τον σκοπό που χρηματοδοτήθηκε.

Αν και η υπόθεση έχει αναστατώσει την τοπική κοινωνία και συνοδεύεται από σειρά επώνυμων καταγγελιών και δημοσιευμάτων, φαίνεται ότι οι πράξεις αυτές τελούνται μάλλον υπό την ανοχή των αρμόδιων αρχών, ενώ επισημαίνεται ότι ούτε στον κοινοβουλευτικό μας έλεγχο έχουν ανταποκριθεί επαρκώς μέχρι σήμερα τα συναρμόδια υπουργεία.

Υπενθυμίζεται ότι το **Επικούρειο Πολιτιστικό Κέντρο Σάμου** είναι ένα αναπαλαιωμένο κτίριο (παλαιό Καπνοκοπτήριο Σάμου) που παραχωρήθηκε από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου, κατά χρήση, αρχικά στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σάμου και εν συνεχεία στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Οι διαδικασίες για την παραχώρηση ξεκίνησαν το 2003 και επικαιροποιήθηκαν το 2010, προκειμένου αυτό να αναπαλαιωθεί και να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για πολιτιστικούς σκοπούς ως «Επικούρειο Πολιτιστικό Κέντρο Σάμου».

Εν συνεχεία, κατόπιν εκπόνησης μελέτης από την ομάδα του Επίκουρου Καθηγητή του Ε.Μ.Π. Γιάννη Κίζη, η Πράξη με τίτλο «ΕΠΙΚΟΥΡΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΑΜΟΥ» εντάχθηκε με την υπ' αρ. Πρωτ. 3441/948/Α2/27.06.2012 Απόφαση στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» με δικαιούχο τον ΕΟΤ και προϋπολογισμό ένταξης 5.230.000€. Η ανωτέρω Απόφαση ανακλήθηκε, καθώς η Πράξη δεν ολοκληρώθηκε στο ΕΣΠΑ 2007-2013, οπότε προβλέφθηκε η ένταξή της στο ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ακολούθως, η Πράξη (ΟΠΣ 5003086) εντάχθηκε με την υπ' αρ. οικ. 4290/14.12.2016 Απόφαση στο Πρόγραμμα «Βόρειο Αιγαίο 2014-2020», με δικαιούχο τη Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού και π/υ 3.094.594,09€, ο οποίος στην πορεία της

υλοποίησης ανήλθε σε 3.149.594,09€. Ημερομηνία ολοκλήρωσης της Πράξης, σύμφωνα με την υπ' αρ. Πρωτ. οικ. 3325/20.12.2023 Απόφαση Τροποποίησης της Πράξης, ήταν η 31.12.2023.

Ήδη από την Απόφαση Ένταξης της Πράξης κατέστη σαφές ότι ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί συγκεκριμένες μακροχρόνιες δεσμεύσεις και να τηρεί τους όρους ένταξης και τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων, ώστε οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων, περαιτέρω, δε, υποχρεούται να μην επιφέρει καμία ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

Οι χρήσεις που είχαν προβλεφθεί ήδη από την ένταξη στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα χρηματοδότησης ήταν ξεκάθαρες: αίθουσα θεάτρου και εκδηλώσεων, εργαστήρια θεάτρου, μουσικής, χορού, ζωγραφικής, φωτογραφίας και λοιπών πολιτιστικών δραστηριοτήτων, χώροι περιοδικών εκθέσεων, βιβλιοθήκη, αίθουσα συσκέψεων, γραφεία υποστήριξης των πολιτιστικών συλλόγων και των δραστηριοτήτων τους, κυλικείο, σκοτεινός θάλαμος κ.λπ., προκειμένου το κτίριο να στεγάσει τις δράσεις των πολιτιστικών συλλόγων του νησιού.

Όμως, ήδη από το 2021 φάνηκε πως η ηγεσία της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είχε άλλα σχέδια. Αρχικά, με μία αδικαιολόγητη και αιφνιδιαστική απόφαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Βορείου Αιγαίου αποφάσισε να παραχωρήσει το κτίριο σε μία ΜΚΟ τοπικού κυβερνητικού Βουλευτή με την επωνυμία "Ινστιτούτο έρευνας για την μακροζωία και την πρόληψη ασθενειών γήρατος". Η απόφαση αυτή ακυρώθηκε στην πράξη μετά την καθολική αντίδραση του λαού της Σάμου και την κατακραυγή.

Στη συνέχεια, 13 Δεκεμβρίου 2024, το Περιφερειακό Συμβούλιο έλαβε νέα απόφαση (153/2024), για τη διάθεση μέρους του κτιρίου σε άλλες υπηρεσίες.

Ακολούθησε νέος γύρος καταγγελιών και αντιδράσεων της τοπικής κοινωνίας, καθώς και κοινοβουλευτικός έλεγχος εκ μέρους μας (αρ. 3832/10.03.2025), στον οποίο, όμως, αφενός το Υπουργείο Τουρισμού δεν απάντησε καθόλου, αφετέρου το Υπουργείο Εσωτερικών καθυστέρησε επί 6 μήνες να απαντήσει και απάντησε χωρίς να μπει στην ουσία του προβλήματος, απλώς διαβιβάζοντας την άποψη της Περιφέρειας.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε βάσιμη επώνυμη καταγγελία πολίτη για τα παραπάνω στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και συγκεκριμένα στην Γεν. Δ/ση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων / Αυτοτελές Τμήμα Εκτάκτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, το οποίο διαπίστωσε, τον Δεκέμβριο 2025 (11/12/2025) ότι υπάρχουν «ενδείξεις για τη μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, λόγω αλλαγής χρήσης, από τον φορέα λειτουργίας και συντήρησης «Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου», καθώς και για τη μη διασφάλιση της λειτουργίας της Πράξης, λόγω μη σύστασης του φορέα διαχείρισης.

Εντούτοις, σε ένα αέναο «παιχνίδι» διάχυσης ευθυνών, το παραπάνω Τμήμα, καίτοι αρμόδιο, αποφάσισε «να μην προχωρήσει σε περαιτέρω διερεύνηση» αλλά να επαναπροωθήσει την καταγγελία στην Ε.Υ.Δ. του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» για να συστήσει ομάδα διερεύνησης της καταγγελίας, δηλαδή στο ίδιο εκείνο σύστημα της ελεγχόμενης Περιφέρειας, στην ίδια εκείνη διαχειριστική αρχή που μέχρι σήμερα «δεν_είδε και δεν άκουσε» τίποτα για την εν λόγω κακοδιαχείριση και οφθαλμοφανή παραβίαση των όρων ένταξης και χρηματοδότησης της Πράξης!

Ο καταγγέλλων πολίτης αναγκάστηκε να επανέλθει εκ νέου στις 17/12/2025, τόσο στο ανωτέρω Αυτοτελές Τμήμα του ΥΠΟΙΚ, ζητώντας διευκρινίσεις, ενώ διαβίβασε την καταγγελία του και στην **Ενιαία Αρχή Διαφάνειας** (ΕΑΔ), τόσο για την ουσία της υπόθεσης όσο και για το μπαλάκι ευθυνών μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών. Ωστόσο, ούτε το ΑΤΕΕΣΠ ούτε η ΕΑΔ έχουν εισέτι ανταποκριθεί, εξ όσων γνωρίζουμε.

Παρά, ωστόσο, την υποτιθέμενη διερεύνηση που βρίσκεται σε εξέλιξη, μόλις στις 22 Ιανουαρίου 2026, το Περιφερειακό Συμβούλιο Βορείου Αιγαίου προχώρησε σε έκτακτη συνεδρίαση σε μια ακόμη αυθαίρετη απόφαση (12/2026), που αφορά την «Έγκριση σχεδίου κανονισμού λειτουργίας Επικούρειου Πολιτιστικού Κέντρου Σάμου», προκειμένου να εισάγει εκεί τις αυθαίρετες χρήσεις και τη στέγαση σε μέρος του κτηρίου άλλων υπηρεσιών, δημιουργώντας τετελεσμένα.

Επειδή, τόσο οι προηγούμενες όσο και οι πρόσφατες πράξεις της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι συνέχεια της πάγιας άρνησής της να λειτουργήσει σύννομα το Επικύριο Πολιτιστικό Κέντρο της Σάμου, δηλαδή για τον σκοπό που χρηματοδοτήθηκε,

Επειδή, τέτοιες ενέργειες ενδέχεται να υποκρύπτουν πρόθεση «υφαρπαγής» κοινοτικών ενισχύσεων, που εν συνεχεία κατευθύνονται σε αλλότριους σκοπούς,

Επειδή, παρά τις καταγγελίες, όλα τα παραπάνω παραμένουν ανέλεγκτα από τους αρμόδιους φορείς, κάτι που δεν αρμόζει σε μια ευνομούμενη Πολιτεία,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί

1. Θα ελέγξουν επιτέλους, στην ουσία τους, τις αποφάσεις της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αναφορικά με το Επικύριο Πολιτιστικό Κέντρο Σάμου: α) για την εξυπηρέτηση μη πολιτιστικών σκοπών, β) για τη μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, λόγω αλλαγής χρήσης και γ) για τη μη διασφάλιση της λειτουργίας της Πράξης, λόγω μη σύστασης του φορέα διαχείρισης, όπως έχει ήδη διαπιστωθεί;

2. Επιτρέπεται, ναι ή όχι, η αλλαγή χρήσης του κτιρίου που επισκευάστηκε με χρήματα ευρωπαϊκού προγράμματος για συγκεκριμένο σκοπό; Παρακαλούμε να αναφερθούν συγκεκριμένα: είτε σε ποιες διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας βασίζονται οι αυθαίρετες αποφάσεις της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, είτε στις ενέργειες που έχουν προβεί, ως αρμόδιοι Υπουργοί, για την αποκατάσταση της νομιμότητας.

3. Ερωτάται ειδικότερα η Υπουργός Τουρισμού: σε ποιες ενέργειες έχει προβεί ή προτίθεται να προβεί, δεδομένου ότι, από την ένταξη του έργου "Επικύριο Πολιτιστικό Κέντρο Σάμου" σε ευρωπαϊκό πρόγραμμα, εμφανίζεται ως δικαιούχος της Πράξης η Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού (κωδ. 1512212), η οποία επίσης δεσμεύεται από τους όρους ένταξης και χρηματοδότησής της;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Καλείται ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών να καταθέσει στο σώμα και μέσα στις προθεσμίες που ορίζει ο κανονισμός της Βουλής:

- Την απόφαση σύστασης της ομάδας διερεύνησης της καταγγελίας και το αποτέλεσμα / πόρισμα του ελέγχου της καταγγελίας που «επαναπροώθησε» το Αυτοτελές Τμήμα Εκτάκτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων στην Ε.Υ.Δ. του Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» και κάθε άλλο σχετικό με την υπόθεση έγγραφο.

Καλείται ο Υπουργός Εσωτερικών να καταθέσει στο σώμα και μέσα στις προθεσμίες που ορίζει ο κανονισμός της Βουλής:

-Οποιοδήποτε ενημερωτικό έγγραφο ή επίσημη ενέργεια ή πόρισμα ελέγχου ή πορισματική έκθεση της Ε.Α.Δ. που να αφορά στη συγκεκριμένη υπόθεση, είτε πριν είτε μετά την καταγγελία πολίτη που της γνωστοποιήθηκε εγγράφως στις 17/12/2025.

Καλείται η Υπουργός Τουρισμού να καταθέσει στο σώμα και μέσα στις προθεσμίες που ορίζει ο κανονισμός της Βουλής:

-Κάθε έγγραφο που αφορά στη διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο του έργου εκ μέρους της Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού, που στο ΤΔΕ εμφανίζεται ως δικαιούχος της Πράξης. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα η Υπουργός Τουρισμού δεν έχει απαντήσει ούτε στην από 10.03.2023 (αρ. 3832) κοινοβουλευτική μας ερώτηση.

Οι Ερωτώντες και Αιτούντες Βουλευτές

Βέττα Καλλιόπη

Μαμουλάκης Χάρης

Δούρου Ειρήνη

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Νικόλαος

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γεώργιος